

Obzorja se jasnije

Bil je čas, zlasti po žalostni vrnitvi naših vojakov, ko se nam je zdelo, da se je ves svet zarotil proti nam in da skoraj ni izgledov, da bi se še kdaj vrnili v domovino. Iz vseh strani so prihajali samo nam sovražni glasovi. Človeško računano se je zdela naša stvar docela izgubljena. Le na Boga in njegovo pravico, ki ne more dopustiti, da bi hudobija dokončno zmagala, smo se še zanašali. Počasi pa so se začeli oglašati v angleškem in amerizanskem tisku, spčetka le bolj osamljeni, polagoma pa vedno bolj pogosti pomisleki o Titovi "demokraciji". Vesele nas je potem iznenadel kraljevi proglas, ki nam je dal novega upanja na skorajšnjo vrnitev. Ta in oni, ki je pričakoval hitrejšega razvoja dogodkov, je bil razočaran, ker kralj ni takoj imenoval nove vlade in ker je bilo iz Londona slišati še par kralju neprijaznih glasov. Večeti pa je treba, da je prišel kraljevi proglas nenadoma, ker je bil izzvan s Titovo izjavo o republiki, in da bi brez te izjave tudi gotovo prišel, le pozneje. Zato je razumljivo, da še niso končani vsi razgovori o sestavi nove vlade.

Sledila je Trumanova izjava, da Madžarska, Romunija in Bolgarija niso nikogar interesna sfera, ki nam je dala novo gotovost, da more še vse manj Jugoslavija biti prodana Sovjetiji. Najnovejši dogodki pa kažejo, da zapadni zavezniki resno mislijo balkanske razmere urediti. S svojo noto bolgarskim regentom in voditeljem strank se je USA vmešala celo v bolgarske notranje zadeve - pa naj bi zapadni zavezniki v Jugoslaviji dopustili Titovo diktaturo? Grolov odstop, Churchillovo smenjenje Titove strahovlade, napadi londonskih listov (podrobnosti ne prinašamo, ker vse te vesti sproti objavljajo lienske "Novice" in šentviški "Slovenski taboriščnik") - vse to kaže, da

vremena Kranjcem bodo se zjasnile,
jim zvezde miljši nego zdaj sijale...

Kardeljeva zavijanja

Zadnje dni v juliju je bila v Belgradu tiskovna konferenca za tuje časnikarje na kateri je govoril Titov propagandni minister Sava Kosanović, ki je med drugim dejal: "Odkar imamo ministrstvo za informacije, to je od 7. marca 1945., ni bila nobenemu tujemu novinarju, ki je prosil za dovoljenje bivanja v Jugoslaviji odbita taka prošnja. Mislim, da je to najboljši dokaz, kako netočne so vesti, ki se širijo iz virov, ki niso prijateljski do Jugoslavije."

Za njim je govoril podpredsednik Titove vlade Edvard Kardelj, ki je pred vsem skušal dokazati, da se hoče vlada držati predloga krim-ske konference, da se v AVNOJ sprejmejo vsi oni člani narodne skupščine iz leta 1938, ki se niso kompromitirali s sodelovanjem z okupatorjem, da pa je število teh poslancev zelo majhno, ker so skoro vsi kompromitirani. Nato je dejal: "Del mednarodnega tiska očita Jugoslaviji, da je počasna v uvajanju novega demokratičnega reda. Pravtako nam očita ta tisk, da nismo izvršili sklepov krim-ske konference in sporazuma Tito - Šubašić." Kardelj je skušal s potvarjanji in zavijanji dokazati, da so ti očitki neosnovani. "In zato kaže nestrpnost", je zaključil, "ki jo del inozemskega tiska kaže v tem pogledu zlasti proti Jugoslaviji, da njen izvor ni najbolj objektivni, ako že ni načelno sovražen novi Jugoslaviji. Menim, da bodo volitve v ustavostvorno skupščino končno pokazale vsem, da je nova demokratična oblast v Jugoslaviji čvrsto povezana z ljudskimi množicami in kako nobeno obrekovanje ne more prikriti resnice. O tem pa, da bodo te volitve zares svobodne, ni treba niti najmanj dvo-

...in izmikavanja

Za tem so tuji časnikarji naslovili na Kardelja celo vrsto vprašanj, na katera je dajal izmikajoče odgovore.

"Imamo vtis, da se v jugoslovanskem tisku v zadnjem času izvaja načrtna kampanja proti britanski in ameriški politiki v Evropi", je izjavil eden izmed tujih novinarjev. "Ali je to točno in ako je točno, zakaj?"

- "Mislim, da je to vprašanje napačno postavljeno, je odgovoril. V našem tisku ni nikake načrtna kampanje takega značaja. Nasprotno naš tisk odgovarja na razmeroma široko kampanjo, ki jo vodi velik del mednarodnega tiska že zelo dolgo proti Jugoslaviji. Mi smo v tem pogledu dolgo časa molčali, toda mi ne moremo hvaliti onega, ki očitno prevrača dejstva glede Jugoslavije in ki nas napada ter obrekuje".

"Ali kaže dejstvo, da je v Jugoslaviji še vedno mnogo ruskih vojakov, policistov in drugih službenih funkcionarjev, na to, da ima Sovjetska zveza posebne pravice v tej državi, ker so angleške in ameriške vojaške misije prenehale poslovati?"

"Predvsem odločno zanikam, da so v Jugoslaviji sovjetski policisti, je izjavil podpredsednik vlade tov. Edvard Kardelj. V Jugoslaviji se mude sovjetski vojaki in oficirji. Mi se imamo mnogo zahvaliti Sovjetski zvezi, zlasti pa njeni Rdeči armadi, za vso pomoč, ki nam jo je dala med vojno. Povsem je jasno, da sprejemamo bratsko in gostoljubno vojake in oficirje Rdeče armade, ki potujejo skozi našo državo. Zlasti velja to za sovjetsko vojaško misijo. Sovjetska vojaška misija se nahaja pri nas zaradi tega, ker nam je v teku vojne dala Sovjetska zveza moderno orožje, s katero smo se mogli boriti proti Nemcem. Da bi mogli do kraja obvladati to moderno orožje v naši vojski, so nam brez dvoma potrebni ljudje, ki nam bodo pomagali naučiti našo vojsko v ravnanju s tem orožjem. Zato smo zaprosili sovjetsko vojaško misijo, naj ostane še dalje pri nas".

"Katere bivše stranke so zaprosile dovoljenje za obnovo dela in katere izmed njih se morejo smatrati kot demokratične?"

- Pri nas se še ni nobena stranka prijavila, toda vse so pričele delati, ker ne postavljamo glede tega nobenega formalnega vprašanja".

"Ali pričakujete, da bodo izgonu Drage Jovanovića iz Francije sledili slični primeri v drugih državah?"

- "Vsekakor upamo, da bo tako!"

Neki tuji novinar je vprašal podpredsednika vlade, ali bo dovoljena svoboda tiska.

Kardelj je odgovoril, da bo v kratkem predložen AVNOJ-u zakon o tisku, ki bo demokratičen. Prepričan je, da bodo v njem samo omejitve za kolaboracionisti in profašistične elemente.

V naši državi je samo v času vojne obstojal "enostrankarski sistem", namreč, samo sile, ki so sedaj v Narodno osvobodilni fronti, so se tedaj borile s puško v roki proti okupatorju. Drugi so bili bodisi za okupatorja ali pa so "čakali". Tedaj niso toliko govorili proti "enostrankarskemu sistemu" oni, ki danes toliko razglašajo. Toda jaz menim, da je v dneh po osvobojenju Enotna narodno osvobodilna fronta, ki se je borila za svobodo svojega naroda, najbolj poklicana za vodstvo države, dokler se ne uvede normalno ustavno življenje."

"DRAGO JUVANOVIĆA, upravnika belgrajske policije med nemško okupacijo, Draga Stojadinovića, glavnega urednika "Novega Vremena", in pet drugih kolaboracionistov bodo po letalski poti in pod vojaškim nadzorstvom prepeljali iz Pariza v Belgrad. Njihovo izročitev je zahtevala pred nekoliko tedni preiskovalna komisija za vojne zločince."

Tako piše Sl. por. z dne 31. julija.
ODGOVOR BODO MORALI DAJATI.

Pred kratkim je Kardelj v zelo zapupnem ožjem krogu svojim v Ljubljani naročil, naj bodo previdni v postopanju z domobranci, ker da bodo morali dajati o tem še odgovor.

KAREL ČEČ JE ŽIV. Vest, da bi bil Karel Čeč ubit, ni točna. Na- knadno smo zvedeli, da je živ.